

POMEN ODGOVORNOSTI DO DRUŽBE ŠTUDENTSKIH DOMOV MARIBOR SKOZI TRAJNOSTNO IZRAŽENO SAMOEVALVACIJSKO POROČILO ZA LETO 2014

Mirjana Feguš, Bachelor of Law

Študentski domovi Univerze v Mariboru /
Student Dormitories of University in Maribor
mirjana.fegus@um.si

Povzetek: Uvod pričenjamo z opredelitvijo, kaj sploh družbena odgovornost in družbeno odgovorno poročanje pomenita in zakaj je bistveno poročanje o družbeni odgovornosti. V prispevku bomo podali prikaz primera dobre prakse družbene odgovornosti Študentskih domov Univerze v Mariboru. Sledila bo analiza poročanja o družbeni odgovornosti, s tako imenovanim "Samoevalvacijskim poročilom za leto 2014", katero vključuje področja, ki so predmet presoje kakovosti po 25. členu Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov. Pridružena članica Univerze v Mariboru predstavlja pomemben del njene infrastrukture, pri čemer ji je o svojem delovanju tudi dolžna poročati. S težnjo zagotoviti optimalne pogoje za bivanje, študij in preživljanje prostega časa program dela in strategija temeljita na aktivnostih, ki so ključne za uspešno zagotavljanje kakovostnih namestitvenih kapacitet. Generalno poslanstvo Študentskih domov Univerze v Mariboru je nuditi študentom Univerze v Mariboru kakovostne bivalne zmogljivosti in jim omogočiti čim boljše pogoje za študij, osebno intelektualno rast in njihov razvoj. Mladi so gonilo napredka, zato je naša družbena odgovornost pri izvajanju dejavnosti izrednega pomena. Ne nazadnje je naša odgovornost vlaganje v znanja zaposlenega kadra in izboljšave. V nacionalnih in mednarodnih okoljih postaja koncept družbene odgovornosti s trajnostnim razvojem in nadaljnjimi učinki vedno bolj pomemben za kakovostno delovanje organizacij, gospodarskih družb, vključno z javnimi zavodi. Študentski domovi v Mariboru k poročanju o družbeni odgovornosti na podlagi zakonodaje niso zavezani, vendar se čutijo družbeno odgovorni, da o svojem delu tudi poročajo širši javnosti.

Ključne besede: Družbena odgovornost, družbeno odgovorno poročanje, Študentski domovi Univerze v Mariboru, samoevalvacijsko poročilo, javni zavod

THE IMPORTANCE OF SOCIAL RESPONSIBILITY OF STUDENT DORMITORIES IN MARIBOR ACCORDING TO THE SUSTAINABLE SELF-EVALUATION REPORT FOR THE YEAR 2014

Abstract: We are starting the introduction with determining what social responsibility is and what social responsible reporting means and why it is important to report on social responsibility. In the contribution we will show an example of good practice of social responsibility of Student Dormitories of the University of Maribor (SDUM). This will be followed by an analysis of reporting on social responsibility, with the so called "Self-evaluation Report for the Year 2014", which involves the fields which are the subject of quality judgment according to the 25th article of Accreditation Measures and Foreign Evaluation of Institutions of Higher Education and Study Programs. SDUM is an associated member of the University of Maribor and an important part of its infrastructure; SDUM must report on its activity. With the tendency to assure optimal conditions for living, studying and

spending free time, the work program and the strategy are based on activities, which are essential for a successful assuring of quality placing capacities. The general mission of SDUM is offering the students of University of Maribor quality residence possibilities and enabling them better conditions for studying, personal growth and their own development. The young are the gear of progress; this is why it is our social responsibility while performing the activity of an extraordinary meaning. Nevertheless it is our responsibility to invest into knowledge of the employed personnel and improvements. In national and international environments is the concept of social responsibility with continual development and further effects getting more and more important for a quality work of organizations, businesses and public institutions. The SDUM aren't obliged to report on social responsibility, but they feel the social responsibility to report on their work to the general public.

Keywords: social responsibility, social responsible reporting, Student Dormitories of University in Maribor (SDUM), Self-evaluation Report, public institution

1 Uvod v družbeno odgovornost

Družbena odgovornost organizacij je zadnjih nekaj let osrednja tema sodobnega razvitejšega dela svetovnega gospodarstva. Predstavlja enega ključnih dejavnikov uspešnosti in ugleda sodobne organizacije, saj mora le-ta delovati dolgoročno, sistematično in strateško (Jenko, 2008). Poročanje o družbeni odgovornosti je način kako organizacija nagovarja zainteresirano ciljno skupino in pomeni med drugim tudi sredstvo javnega obveščanja družbe. Sodobna družba si lahko kaj hitro želene informacije pridobi kar sama in si pri tem ustvari resnico po svoji podobi. V tem oziru je bistvena zlasti komunikacija s tisto vrsto populacije, s katero je organizacija pri svojem delovanju neposredno povezana, to so lahko bodisi njeni zaposleni ali uporabniki njenih storitev. Družbeno poročanje pa je pomembno tudi za organizacijo, da v okviru izvajane dejavnosti trajno spremlja začrtane aktivnosti in njihovo uresničitev, s tem pa vpliva na svoj razvoj in na okolje. Družbena odgovornost torej zadeva vse nas kot posameznike in družbo.

1.1 Razvoj ideje družbene odgovornosti

Zametki misli o družbeni odgovornosti sicer segajo v 50. leta 20. stoletja s prodorom zavesti, da ima podjetje, ob ekonomskih in zakonskih, tudi družbene obveznosti. Takšno prepričanje se je uveljavilo s porastom moči korporacij kot posledica revščine, brezposelnosti, rasnega razlikovanja, urbanizacije in onesnaževanja okolja (Tavčar, 2006). V letu 1970 so ameriške multinacionalke z donacijami v dobrodelne namene lokalnim skupnostim pomagale pri izboljšanju delovnih pogojev za zaposlene in z družbeno odgovornostjo hkrati povzdigovale svoj ugled (Clark, 2000). Danes družbena odgovornost ni le filantropska odgovornost, prav tako ne pomeni le samo-promocije.

2 Temeljni pojmi družbene odgovornosti

Na začetku pričujočega dela z naslovom »Pomen odgovornosti do družbe Študentskih domov Maribor skozi trajnostno Samoevalvacijsko poročilo za leto 2014« velja pojasniti - kaj je družbena odgovornost. V nadaljevanju si za boljše razumevanje trajnostnega poročanja o družbeni odgovornosti sledijo pojmi, ki so njen sestavni del oziroma z njo v tesni navezi.

V današnjih časih obstaja mnogo definicij instituta družbene odgovornosti organizacije, izmed vseh je zagotovo citirana najpogosteje tista, ki jo je objavil leta 1999 Svetovni gospodarski svet za trajnostni razvoj (WBCSD-World Business Council for Sustainable Development), ki pravi: "pomeni nenehno zavezanost podjetja k etičnemu vedenju, ekonomskemu razvoju, izboljševanju kakovosti življenja zaposlenih, njihovih družin, lokalne skupnosti in družbe nasploh." Omenja pet prednostnih področij in sicer človekove pravice, pravice zaposlenih, varstvo okolja, vključevanje v skupnost in odnose z dobavitelji. Carroll (1991) je postavil piramido družbene odgovornosti, ki je sestavljena iz ekonomske odgovornosti, zakonske, etične in filantropske. V Zelenem dokumentu za promocijo Evropskih usmeritev za družbeno odgovornost podjetij je Evropska komisija leta 2001 predstavila družbeno odgovornost podjetij kot »koncept, s pomočjo katerega podjetja na prostovoljni osnovi integrirajo družbena in okoljska področja v svoje poslovanje in v svoja razmerja z deležniki«. Leta 2010 pa je bila na svetovni ravni (in z izrecno podporo Evropske unije) sprejeta že nova definicija družbene odgovornosti in bila zapisana v smernicah, Standardu za družbeno odgovornost ISO 26000 in sicer je družbena odgovornost, »odgovornost organizacije za vplive njenih odločitev in dejavnosti na družbo in okolje, ki skozi pregledno in

etično ravnanje: (1) prispeva k trajnostnemu razvoju, vključujoč zdravje in blaginjo družbe; (2) upošteva pričakovanja deležnikov; (3) je v skladu z veljavno zakonodajo in mednarodnimi normami ravnanja; ter (4) je integrirana v celotno organizacijo in se izvaja v vseh njenih odnosih«. Osrednja področja družbene odgovornosti po ISO 26000 so vodenje in upravljanje organizacije, človekove pravice, zaposlovanje, okolje, dobre poslovne prakse, odnosi s kupci in potrošniki, vključenost v skupnost. Soodvisnost in celostni pristop povezujeta vseh sedem področij. K temu si prizadeva Evropa in to naj bi upoštevala tudi Slovenija (Gazela, 2013). Tako podana opredelitev po standardu ISO 26000 ne obravnava le družbene odgovornosti podjetij, marveč mednje šteje vse tipe organizacij, tako nevladne organizacije, javne in zasebne (ISO, 2015). Zaključimo lahko, da koncept družbene odgovornosti organizacije temelji na njenem trajnostno usmerjenem delovanju k izboljšanju blaginje družbe kot celote z upoštevanjem vseh zainteresiranih deležnikov, upoštevajoč lastne interese z doseganjem dobička ter etičnih in moralnih načel (Meško, 2011).

2.1 Deležniki družbene odgovornosti

V korelaciji z družbeno odgovorno organizacijo so skupine ljudi, za katere je njeno delovanje pomembno in katere nazivamo »deležniki«. Deležniki so v medsebojnih odnosih z organizacijo.

Zeleni dokument za promocijo evropskih usmeritev za družbeno odgovornost podjetij natančno opredeljuje dve dimenziji družbene odgovornosti. Notranja dimenzija družbene odgovornosti, ki zadeva notranje deležnike podjetja daje velik poudarek upravljanju človeških virov; v tem okviru je potrebno zagotoviti zaposlenim izobraževanje, dobre delovne pogoje, ustrezno informiranost zaposlenih in primerno plačilo. Zunanja dimenzija poudarja pomen integracije in soodvisnosti podjetja z lokalno skupnostjo in skrbi za okolje kot zunanjima deležnikoma (Podnar, Golob, 2003). Jaklič (2002) loči primarne udeležence, nujne za izvajanje osnovnega poslanstva organizacije, in sekundarne, druge zainteresirane skupine.

2.2 Trajnostni razvoj

Wikipedija trajnostni razvoj tradicionalno opredeli kot „razvoj, ki zadovoljuje potrebe sedanjega človeškega rodu, ne da bi ogrozil možnost prihodnjih generacij, da bi zadovoljile svoje potrebe“ (Wikipedia, 2015). Družbeno odgovorna organizacija bi naj prispevala k trajnostnemu razvoju, ki sestoji iz gospodarskega, družbenega in okoljskega (Europa EU, 2015).

2.3 Standardi

Standardizacija pa pomeni uporabo ali vpeljevanje že obstoječih standardov v prakso (Brejc, 2002). Bistvo ISO standardov je, da so vse dejavnosti, ki vplivajo na kakovost proizvoda ali storitve, planirane, izvajane, nadzorovane in dokumentirane. Organizacije ne delujejo izolirano, temveč v odnosih, ki se odvijajo v danem okolju, zato ISO 26000 vodi organizacije k obnašanju na družbeno odgovoren način; to pomeni, da se mora obnašati do družbe etično in transparentno, deli najboljše prakse družbene odgovornosti in pomaga podjetjem in organizacijam pri udejanjanju teh načel (ISO, 2015).

3 Trajnostna in družbeno odgovorna Univerza v Mariboru

Univerze imajo ključno vlogo pri razširjanju zavedanja, da mora biti socialni in gospodarski razvoj družbeno odgovoren in ne sme ogroziti možnosti za zadovoljevanje potreb prihodnjih generacij (Člani sveta za trajnostno in družbeno odgovorno univerzo, 2012). Med strateške cilje Univerze v Mariboru spada upoštevanje načel družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja (Strategija razvoja Univerze v Mariboru, 2014). Univerza v Mariboru si prizadeva z razvojem, ustvarjanjem in prenašanjem ključnih znanj pripomoči h kakovostnemu, uravnoteženemu, trajnostnemu in družbeno odgovornemu (TDO) razvoju univerze, mesta in države, zato je v ta namen ustanovila Svet, ki je že pripravil predloge smeri razvoja Univerze v Mariboru, in Komisijo za trajnostno in družbeno odgovorno univerzo. Komisija bo izdelala načrt udejanjanja strateških usmeritev, ki jih je 29. 5. 2012 potrdil Senat Univerze v Mariboru (Univerza v Mariboru, 2015). Pri preoblikovanju univerze v TDO institucijo bodo upoštevali vse štiri dimenzije trajnostnega razvoja (okoljsko, gospodarsko, družbeno in etično), vseh sedem načel ter sedem vsebin in povezujoča pojma (soodvisnost in celovit pristop) iz ISO 26000. Pravilniki in navodila, ki bi urejali TDO delovanje univerze, ne obstajajo (Člani sveta za trajnostno in družbeno odgovorno univerzo, 2012). Univerza v Mariboru bo vzpostavile učinkovite postopke poročanja EMAS, Global Reporting Initiative (Politika TDOU na Univerzi v Mariboru, 2015). EMAS (sistem EU za okoljevarstveno vodenje organizacij) je namenjena spodbujanju ustrežnejšega ravnanja z okoljem in periodičnemu obveščanju javnosti z okoljsko izjavo o vplivih njihovih dejavnosti na okolje (Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, 2015).

3.1 Model TDO Univerze v Mariboru in njena širitev

Univerza v Mariboru (v nadaljevanju UM) želi dejavnike trajnostne in družbeno odgovorne univerze uvesti v celotno delovanje univerze, tudi v članice in pridružene članice, med katere spadajo Študentski domovi v Mariboru. Predviden je TDO razvoj v študentskih domovih in v bivanje/življenje študentov.

Prioritete TDOU za pripravo programa dela na Univerzi v Mariboru za leto 2014, ki se konkretno nanašajo samo na Študentske domove v Mariboru so:

- zagotavljanje namestitvenih kapacitet, ki so prilagojene invalidom, študentom s posebnimi potrebami in mladim družinam,
- iskanje možnosti sofinanciranja bivanja v Študentskih domovih socialno ogroženim,
- projekt Študentskih domov v Mariboru PRE-MISLI zeleno,
- zmanjšati odvisnost od fosilnih goriv (čim večja uporaba obnovljivih virov), vgradnja solarnih celic (prodaja odvečne energije), sanacija doma,
- spodbujati smotrno izrabo tal in prostora, ureditev zagrajenega prostora za kolesa,
- uvedba nove avtobusne linije mestnega prometa (Prioritete za program TDOUM 2014-2020, 2015).

4 Poročanje o družbeni odgovornosti organizacije

Poročanje o družbeni odgovornosti predstavlja pomemben del družbene odgovornosti. Vloga poročanja o družbeni odgovornosti je razkritje družbene odgovornosti, iz česar izhaja, da je družbeno odgovorno poročanje, sporočanje družbene odgovornosti notranjim in zunanjim deležnikom družbeno odgovornega procesa. Poleg navedene vloge družbeno poročanje ocenjuje vplive, ki jih povzročajo aktivnosti organizacije na družbo, meri učinkovitost in uspešnost izvajanja njenih družbenih programov, predstavlja notranji informacijski sistem, ki dopušča celovito analizo sredstev in družbenih vplivov organizacije. Za družbeno poročanje je bistveno, da je primerljivo, verodostojno in preverljivo ter da odraža vpliv organizacije na več interesnih skupin (Krebelj, 2009). V Sloveniji v pravnih aktih ni normirane dolžnosti družbeno odgovornega poročanja, vendar se čedalje več organizacij prostovoljno odloča za poročanje o družbeni odgovornosti, saj primeri dobre prakse kažejo na prednosti, ki jih družbeno odgovorno poročanje prinaša tako orientiranim podjetjem: večja razpoznavnost, večja stopnja zaupanja potencialnih financerjev, itd. Navkljub porastu je poročanje in sporazumevanje z različnimi interesnimi skupinami pri nas, pa tudi v svetu še razmeroma v fazi razvoja.

4.1 Začetki poročanja o družbeni odgovornosti

Prvi poskusi poročanja družbene odgovornosti na pobudo mednarodnih korporacij segajo že v leto 1970. Po zatišju v 80. letih se je družbeno poročanje ponovno obudilo, ko so bila ustanovljena združenja in nevladne organizacije za promocijo samoregulacije poročanja ter z razvojem meril uspešnosti na tem področju v 90. letih (Slapničar, 2004).

4.2 Opredelitev poročanja o družbeni odgovornosti

Družbeno poročanje enako kot družbena odgovornost pozna različne opredelitve. Ožje gledano lahko v poročanje prištevamo razkritja o družbeni odgovornosti, ki so objavljena v letnem poročilu, ali druga poročila, ki jih dopolnjujejo. Širše pod pojmom poročanja o družbeni odgovornosti razumemo tudi vsa druga razkritja, ki se pojavljajo s sredstvi javnega obveščanja (Marčun, 2007). Slovenska zakonodaja eksplicitno ne zahteva obveznih razkritij organizacije v zvezi z družbeno odgovornostjo v letnih poročilih ali samostojnih poročilih trajnostnega razvoja. Obstajajo pa različna priporočila oziroma predlogi vsebine letnih poročil. Razen prostovoljnega poročanja so poznane vrste za poročanje, spodbujeno s pritiski deležnikov, in obvezno poročanje.

4.3 Standard za poročanje družbene odgovornosti

Deležniki vzpostavljajo različne iniciative in smernice, ki skušajo usmerjati organizacijo pri družbeno odgovornem poročanju. GRI (Global Reporting Initiative, 1997) je izmed njih prva globalna in najbolj razširjena iniciativa. Gre za mednarodno organizacijo, ki temelji na prostovoljnem prevzemanju praks poročanja o družbeni odgovornosti. Njeno poslanstvo kot vodilne organizacije na področju trajnostnega razvoja je, da bi standard trajnega poročanja družbene odgovornosti postal praksa vseh podjetij in organizacij. Trajnostno poročilo po

njenih kriterij je poročilo, ki ga podjetje ali organizacija objavi o gospodarskih, okoljskih in družbenih vplivih, povzročenih z vsakodnevnimi aktivnostmi (GRI, 2015). Daje okvir za poročanje, ki vključuje plane organizacije, aktivnosti, povezane z vodenjem in izvajanjem del, obenem pa ponuja nabor standardnih indikatorjev in meril za področja ekonomske, okoljske in družbene uspešnosti (Hawke, 2005). Smernice omogočajo organizaciji, da izbere kazalnike v skladu z lastnimi usmeritvami trajnostnega razvoja (SIQ, 2015). GRI standard je bil kasneje dopoljen z dodatki za posamezne sektorje, tudi za javni sektor (Tomažević, 2011). Pravne osebe javnega prava po svetu se vse bolj zavedajo vrednosti trajnega poročanja o družbeni odgovornosti v smislu svojega trajnostnega razvoja kot tudi do ljudi, ki jim služijo. Ugotovitve kažejo, da je uporaba GRI poročanja v javnem sektorju v svetovnem merilu v porastu od leta 2007 do 2011 celo za 218% (GRI, 2015). GRI G4 so že četrta generacija takšnih smernic (GRI, 2015). Že omenjena Zelena knjiga predstavlja osnovo za klasifikacijo področij delovanja, o katerih naj organizacije poročajo. V Zeleni knjigi za promocijo družbene odgovornosti je podprt koncept »trojnega izida« kot oblike poročanja o družbeni odgovornosti, kot ga uveljavljajo smernice GRI (Meško, 2011). Razen GDI standarda obstajajo še drugi modeli in orodja, kot so World Business Council for Sustainable Development, UN Global Compact, Agenda 21, navodila ILO-OSH 2001, ISO 9000, ISO 14000, EMAS. Zaradi neenotnosti poročanja o družbeni odgovornosti se predvsem v računovodskih krogih pojavljajo predlogi in zahteve po verificiranju oziroma revidiranju poročil o družbeni odgovornosti, podobno kot je to pri finančnih računovodskih poročilih. Upoštevanje teh predlogov bi prispevalo k večji kredibilnosti poročil o družbeni odgovornosti (Drevenšek, 2005).

4.4 Načrtovanje družbenega poročanja

Za izvajanje poročanja o družbeni odgovornosti morajo organizacije učinkovito organizirati zbiranje, obdelovanje, interpretiranje in objavljane podatkov o svojih družbeno odgovornih aktivnostih.

Družbeno poročanje je večplastno. Ko se organizacija odloča za družbeno poročanje, izbere ciljne skupine, s katerimi želi komunicirati in jih obveščati o svojih družbeno odgovornih aktivnostih, ob tem analizira njihove lastnosti, pričakovanja in zahteve do nje. Zainteresirana javnost pričakuje, da bodo organizacije celovito poročale o družbeni odgovornosti na način, da bodo razkrile pozitivne in negativne vplive na deležnike in od njih. Iz razloga različnih interesov obeh akterjev prihaja do kratkega stika med pričakovanji deležnikov in vsebinami, o katerih jim organizacije poročajo.

Organizacije vodijo različni motivi odločanja. V grobem jih delimo na motive za poročanje o družbeni odgovornosti organizacij, s katerimi želijo ciljno skupino seznaniti z njihovim delovanjem, ki je v skladu z vrednotami. Druga skupina motivov v imenu skupne koristi obsega raznolike motive v zasledovanju povečanja ugleda ali pridobivanja najboljših kadrov (Drevenšek, 2005). V prid slednjim, oportunističnim, govorijo empirične analize, ki kažejo, da naj bi bilo »navidezno« povečanje družbeno odgovornega ravnanja dejansko vezano na zunanje poročanje o družbeni odgovornosti, komunikacijo z javnostmi in izgradnjo boljše javne podobe (Gregorič, 2015). Vedno obstaja bojazen, da se poročila o družbenem delovanju sprevržejo v sredstva za trženje lastne podobe, katera pretežno opisujejo zgolj pozitivne prispevke, prikrijejo ali manj načrtno pa poročajo o negativnih učinkih svojega delovanja. Prednosti poročanja o družbenem poročanju so koristi, ki jih lahko organizacija zasleduje, mednje sodi: -pridobivanje sistematičnih informacij o dogajanju izven organizacije, -prepoznavanje in delo z deležniki, -povratne informacije deležnikov o dosežkih organizacije, -krepitev lojalnosti in pripadnosti med deležniki, -pridobivanje legitimnosti v družbi, -ciklično poročanje o družbeni odgovornosti naj bi omogočalo nenehne izboljšave, če se upošteva spoznanje iz rezultatov sporočanja in še drugi (Meško, 2011). V sklopu modelov trajnostnega razvoja se združbe bodisi odločajo za poročanje o ekonomskem, okoljskem in etičnem vidiku ali o ljudeh, okolju in dobičku (Tomažević, 2011). Organizacije prostovoljno izbirajo področja poročanja o družbeni odgovornosti. Namen družbenega poročanja je vzpostavljanje dialoga med organizacijo in zainteresiranimi deležniki in sistematična analiza, s trajnostnim poudarkom na družbi in okolju.

5 Kaj je samoevalvacijsko poročilo?

Samoevalvacijo opredeljujemo kot lastno sprotno spremljanje in končno ovrednotenje doseganja zastavljenih prednostnih ciljev izboljšav v določenem obdobju. Samoevalvacijsko poročilo je orodje za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti organizacije.

5.1 Samoevalvacija drugih članic Univerze v Mariboru

Drugim članicam Univerze v Mariboru (v nadaljevanju UM), med katere se uvrščajo tudi Študentski domovi v Mariboru je od leta 2000 naloženo, da vsako leto izvedejo samoevalvacijo in pripravljajo poročila s področja kakovosti. Njihov glavni namen je ocena stanja in priprava izboljšav v skladu s Pravilnikom o postopku

samoevalvacije in evalvacije univerze in njenih članic ter o sestavi in številu članov komisije za ocenjevanje kakovosti univerze, ki ga je na materialnopравни podlagi 264. člena Statuta UM (UPB10-Ur.l. RS, št. 46/12) sprejel Senat UM. Po 2. odstavku 3. člena predmetnega pravilnika druge članice sestavljajo samoevalvacijsko skupino, ki pripravi samoevalvacijsko poročilo, predstavniki vseh glavnih interesnih skupin izmed strokovnih in administrativnih delavcev. Po njenem imenovanju le-ta pripravi načrt, s katerim soglašajo vsi člani skupine in vsebuje cilje, omejitve, glavne vidike samoevalvacije, kriterije, potrebne informacije, časovni načrt, odgovornost in zadolžitve posameznikov. Skupina upošteva informacijo, povezano s kriterijem, ki bo utemeljila ugotovitve v samoevalvaciji. Skladno z navedenim pravilnikom informacija postane dokumentacija, ko je povezana s kriterijem. Nato sledi interpretacija informacij. Samoevalvacijski proces se zaključi z oblikovanjem ocene o prednostih in pomanjkljivostih posameznih vidikov ter s predlogi za izboljšanje kakovosti. Samoevalvacijska skupina obravnava dejansko stanje, oblikuje oceno tega stanja ter pripravi predloge možnih ukrepov za obvladovanje, odpravljanje oziroma izboljšanje ugotovljenih pomanjkljivosti (8. člen tega pravilnika). Rezultat samoevalvacijskega procesa je pisno samoevalvacijsko poročilo, ki vključuje oceno stanja in kritično analizo, analizo prednosti in slabosti ter predloge in priporočila za odpravo pomanjkljivosti ter izboljšanje kakovosti. Pred pisanjem se določi njegov obseg, strukturo in vsebino, časovne roke in avtorstvo. Letno samoevalvacijsko poročilo obravnavajo senat, strokovni svet druge članice in drugi organi članice univerze, vključno z odgovornimi komisijami, študentskim svetom in akademskim zborom. Poročilo o samoevalvaciji za preteklo študijsko leto se posreduje strokovni službi UM do 15. januarja (UM, 2015). Komisija za ocenjevanje kakovosti univerze (nadalje okrajšano KOKU) je od leta 2003 stalna komisija Senata UM, ki senat sproti obvešča o svojih ugotovitvah, sprejetih sklepih in stališčih, predlogih in mnenjih ter o možnih rešitvah in mu je za svoje delo odgovorna. Obravnava in odloča o zadevah s področja managementa kakovosti na univerzi in na njenih članicah ter spremlja postopke samoevalvacije in evalvacije ter predlaga senatu univerze ustrezne odločitve. Poleg tega komisija spodbuja, usklajuje in spremlja skrb za kakovost na univerzi in na članicah univerze. KOKU pripravlja letno poročilo o dejavnostih in rezultatih na področju managementa kakovosti na univerzi, ki ga obravnavajo senat univerze in drugi organi univerze in je javno objavljeno na spletni strani univerze (Poslovnik kakovosti Univerze v Mariboru, 2012).

5.2 "Samoevalvacijsko poročilo za leto 2014" Študentskih domov Univerze v Mariboru

Študentski domovi Univerze v Mariboru letno pripravljajo samoevalvacijsko poročilo. Samoevalvacijsko poročilo za leto 2014 so sestavili člani Komisije za kakovost Študentskih domov po pregledu aktivnosti in procesov v Študentskih domovih ter ob hkratnem upoštevanju kazalnikov in Meril za samoevalvacijo in zunanjo evalvacijo Študentskih domov. Pri pripravi so izhajali iz podatkovnih podlag in iz poročil, ki so jih zajele samoevalvacije preteklih let. Samoevalvacijsko poročilo za leto 2014 je bilo obravnavano in potrjeno na 1. redni seji Strokovnega sveta Študentskih domov, dne 14.1.2015. V skladu z novimi standardi kakovosti je Komisija za kakovost Študentskih domov Maribor oblikovala nabor kvantitativnih kazalcev in kazalnikov za evalvacijo študentskih domov, ki nadgrajujejo dosedanje kazalnike. Samoevalvacijsko poročilo zajema področja, ki so predmet presoje kakovosti po 25. členu Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov (Ur.l.RS, št. 95/2010). Po prvem odstavku tega člena gre za področja, ki so predmet presoje kakovosti visokošolskega zavoda. Tovrstna področja so specifična za članice UM, zato gre za splošne določbe, ki se uporabljajo, če ni specialnih določb; zato je Strovni svet Študentskih domov v Mariboru na podlagi 340. člena Statuta UM (Ur.l.RS, št.46/12) in sklepa 6. seje KOKU, dne 11.10.2012 sprejel specialna Merila za samoevalvacijo in zunanjo evalvacijo Študentskih domov. V postopku samoevalvacije se v Študentskih domovih Maribor presoja kakovost delovanja po naslednjih področjih: -vpetost v okolje, -delovanje Študentskega doma, -kadri, -uporabniki in storitve (študenti na zavodu), -prostorski in materialni pogoji, -zagotavljanje kakovosti, inovativnost in razvojna naravnost v skladu s 3. členom Meril za samoevalvacijo in zunanjo evalvacijo Študentskih domov. Posamezna področja so po posameznih členih podrobneje normirana. V postopku samoevalvacije Študentski domovi Maribor evalvirajo (pregledajo in analizirajo) dosežke in pomanjkljivosti izvajanja svoje dejavnosti in podajo predloge za izvedbo ukrepov za izboljšave in nadaljnji razvoj. Zadnjih nekaj let Študentski domovi redno objavljajo samoevalvacijska poročila na svoji spletni strani.

5.3 Analiza Samoevalvacijskega poročila za leto 2014

Samoevalvacijsko poročilo za leto 2014 v okviru poglavja »Vpetost v okolje« navaja poslanstvo Študentskih domov v Mariboru (v nadaljevanju ŠD). Poslanstvo je nuditi študentom mariborske univerze dovolj kakovostnih bivalnih kapacitet in jim omogočiti čim boljše pogoje za študij, osebno in intelektualno rast in razvoj. Poslanstvu sledi vizija ŠD, ki govori o nadaljnji prostorski širitvi zaradi novih študijskih programov in povečane mednarodne izmenjave študentov. Želje študentov po enoposteljnih sobah, v manjših bivalnih enotah nakazujejo potrebo po prenovi obstoječih domov.

Študentski domovi se sprašujejo, kakšno vlogo naj imajo pri vsebinah za ob-študijsko dejavnost in prosti čas. Nenadzorovano veseljačenje in izkoriščanje statusa študenta za uveljavljanje pravice do subvencioniranega bivanja se rešuje s pristnim sodelovanjem z Univerzo v Mariboru in Študentsko organizacijo Univerze v Mariboru v projektih ŠTEKO in Lampiončkovimi igrami na žaru. Študentski domovi se povezujejo z vsemi sorodnimi institucijami v Sloveniji in sicer s Študentskimi domovi v Ljubljani, Kranju, Kopru in Novem mestu. Direktorica Študentskih domov uspešno vodi Združenje študentskih domov Slovenije, ki je postalo pomemben sogovornik Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju MIZŠ) pri oblikovanju politike bivanja študentov v Sloveniji. Tako se v sodelovanju z MIZŠ in Študentsko organizacijo Slovenije (v nadaljevanju ŠOS) pripravlja nov zakon o bivanju študentov. Ugotoviti je povečanje tujih študentov, ki bivajo v Študentskih domovih, zato se trudimo v čim večji meri povezati s sorodnimi ustanovami v tujini. Trudimo se čim boljše sodelovati z različnimi javnimi zavodi, še posebej z mestnimi četrtmi, v katerih so locirani naši domovi, z javnimi podjetji in policijskimi enotami Policijske uprave Maribor. Vodstvo se trudi, da bi se Študentski domovi čim pogosteje pojavljali v medijih in obveščali javnost in prihodnje uporabnike o novostih, zlasti takrat, ko izideta razpis za sprejem in podaljšanje bivanja v Študentskih domovih in dodatni razpis za sprejem. V letih 2011-2015 beležimo porast objav v medijih in predstavitev na radijskih in televizijskih postajah. Posledica tega je povečano število prosilcev za sprejem, kljub manjšemu vpisu na Univerzo v Mariboru. V prihodnosti moramo analizirati nadaljnje trende vpisa za študij na UM, saj menimo, da ni smotno širiti nastanitvenih kapacitet. Prav tako je potrebno ob sodelovanju Študentskega sveta stanovalcev Študentskih domov proučiti primerne pogoje za kakovostno izvajanje obštudijskih dejavnosti, ki je bistveno za oblikovanje osebnosti mladih. Menimo, da bi tudi s tem omejili vandalizem in pijančevanje med študentsko populacijo. Vodstvo Študentskih domov na podlagi restriktivnega delovanja tovrstnega početja ne more popolnoma zajezi ali preprečiti, zato bi v prihodnosti bilo umestno razmisliti o večji vlogi Študentskih domov in univerze z uvedbo tutorskega sistema med študenti stanovalci. V okviru študijskega procesa na fakultetah bi se lahko del obveznosti prenesel tudi v študentske domove, kjer bi namensko nameščali stanovalce sorodnih študijskih programov in poskrbeli za predavalnico ali seminarsko sobo, opremljeno tudi za kulturno druženje.

Večji poudarek moramo v prihodnje dajati tudi urejenim športnim površinam. Z bogatejšo ponudbo športnih aktivnosti bi se po našem mnenju število deviantnih dejanj posledično zmanjšalo. Povečati moramo skrb za varnost vseh stanovalcev in premoženja, vendar trenutno ni na voljo finančnih sredstev. Sem sodi tudi potreba po prometni ureditvi znotraj kampusa in večje število parkirnih mest. Ob vsem naštetem bi postali kakovostnejši in privlačnejši. Z uvedbo projekta 'Premisli' želimo stanovalce ozaveščati o pomenu varčevanja. Zaradi vse večjega izseljevanja stanovalcev moramo poiskati načine za zapolnitev kapacitet s turizmom in poletnimi šolami, ki jih organizirajo članice UM.

Nadalje sledi opis organiziranosti Študentskih domov in njihov razvoj. Torej: ocena, da poslujemo skladno z določili Statuta Univerze v Mariboru; katere so organizacijske enote (vodstvo, služba za študentske zadeve, tehnična služba, računovodstvo) in organi Študentskih domov (direktor, strokovni svet, študentski svet stanovalcev študentskih domov). Našteta je zakonodaja, skladno s katero Študentski domovi delujejo, kot so, Zakon o visokem šolstvu (ZViS-UPB7, Ur.l.RS, št. 32/12), Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1, Ur.l.RS, št. 21/13), Zakon o javnih financah (ZJF, Ur.l.RS, št.101/13), Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS-Ur.l.RS, št.108/09 in spremembe), Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP-UPB2, Ur.l.RS, št. 24/06 in spremembe), Zakon o zavodih (ZZ, Ur.l.RS, št. 12/91 in spremembe)... Interni akti ŠD UM so: Pravilnik o subvencioniranju bivanja študentov, Pravilnik o pogojih, merilih in postopku za sprejem in podaljšanje bivanja v študentskih domovih UM, Pravilnik o domskem redu stanovalcev študentskih domov UM in drugi.

Študentski domovi Univerze v Mariboru so bili ustanovljeni 10.12.1964 z odločbo Združenja visokošolskih zavodov. Po prenehanju Združenja so ustanoviteljske pravice prešle na Univerzo v Mariboru kot univerzalnem pravnem nasledniku združenja. Z odlokom o preoblikovanju Univerze v Mariboru leta 2000 so ŠDUM dobili status zavoda oziroma druge članice Univerze v Mariboru. Študentski domovi nudijo študentom Univerze v Mariboru 2867 subvencioniranih ležišč. Novejši domovi so grajeni skladno z veljavnimi smernicami o minimalnih tehničnih zahtevah za graditev in opremo študentskih domov in drugih prostorov za bivanje, še vedno pa so nekateri domovi dotrajani in potrebni obnove.

Bivanje v ŠD je med mladimi med najbolj zaželenimi oblikami bivanja, predvsem zaradi ugodnih cen in številnih dodatnih ugodnosti. Stanovalcem nudimo lepo opremljene sobe z uporabo kuhinjskih niš in sanitarij, uporabo internetne povezave, kabelske televizije, študijskih sob, fitnes centrov, multimedijskih centrov, telovadnic, zunanjih športnih površin, sob za igranje namiznega tenisa, likovne in glasbene dejavnosti, brezplačno uporabo pralnih in sušilnih strojev. Stanovalci imajo tudi možnost parkiranja v garažnih hišah določenih naselij.

Del samoevalvacije predstavlja poročilo o sledenju strateškim ciljem, ki zajema dolgoročni/strateški cilj, izhodiščno in ciljno vrednost kazalnika ter ukrepe (naloge) za doseg dolgoročnega cilja. V nadaljevanju ŠD poročajo o fluktuaciji stanovalcev. Kapacitete ŠD so premajhne predvsem ob začetku študijskega leta. Pred začetkom predavanj večina študentov pride na vselitev, na vabilo pa se ne odzovejo študenti, ki so se prepisali na drugo visokošolsko središče ali so se zaradi posebnih potreb odločili za drugo vrsto bivanja ipd. Ob študijskega leta veliko ležišč zasedejo »stari« študenti, ki si še urejajo statute in se v primeru neuspeha ali ob diplomiranju izselijo šele konec oktobra ali med študijskim letom, vendar je takrat za novince že prepozno. V študijskem letu 2013/2014 je bilo število vselitev oktobra nižje kot prejšnja leta, ker so v domovih lahko ostali absolventi, zato pa se je znižalo tudi število izselitev. Delež vabljenih, ki se vselitve ne udeležijo, se po mesecih povečuje, sicer pa je v zadnjih letih opaziti trend večjega odziva na vselitve v študentske domove. Vselitve po prednostni listi so bile po rednem razpisu zaključene 13. januarja 2014, zato smo zaprosili Ministrstvo za objavo dodatnega razpisa za sprejem. Vselili smo tudi vse Erasmus študente, katerih število se povečuje, vendar poleti ne zasedajo ležišč. Poleti se izseli večje število študentov, saj se je z uvedbo bolonjskega študija fluktuacija povečala. Za tuje študente je število ležišč, sproščenih z začasno izselitvijo domačih študentov zaradi študija v tujini, vsa leta bistveno nižje. Prikazana je tabela preselitev iz dvoposteljne v enoposteljno sobo na željo študentov ali zaradi potreb oz. obnove ŠDUM. Beležimo podatke o številu vseh Erasmus in Ceepus študentov, štipendistih, ki so bivali v ŠD. V zvezi z mobilnostjo stanovalcev, ki jo ŠDUM podpira, je pomembno, da imajo pravico do ležišča v domu le tisti tuji državljani, ki so štipendisti Vlade RS oz. ministrstev, ali če je tako določeno z meddržavnimi, mednarodnimi sporazumi in pogodbami. Načrtovano 93% zasedenost smo konec leta 2014 tudi dosegli. Zasedenost nekoliko pada, saj števila študentov, ki se zaradi socialne stiske ali nedokončane 1. stopanje študija izselijo in ponovno oddajo prošnjo za sprejem v prihodnjih letih, ne moremo predvideti. Predvideti ni mogoče mamic z otroki. Višje zasedenosti ni mogoče doseči tudi zaradi študentov, ki se konec junija izselijo. Prosta ležišča pa namenjamo poletnim šolam in prireditvam UM in drugim.

Strukturo stanovalcev po regijah, letnikih študija, zastopanost po fakultetah, spolu, spremljamo zato, da določimo strategijo vselitev. Naslednja kategorija evalviranja je socializacija stanovalcev. Število pregledanih sob in razgovorov o razjasnitvi okoliščin kršitev domskega reda se je zmanjšalo, prav tako obiski. Referenti spremljajo z dnevnimi obhodi uresničevanje domskega reda in študenta, če na osnovi dejstev ocenimo, da je kršil Pravilnik o domskem redu, povabimo na razgovor. Po potrebi se vodstvo odloči za preselitev, v težjih primerih predlaga uvedbo disciplinskega postopka, ki je bil v letu 2014 le en. Stanje se izboljšuje, kadar gre za večje zabave ali poškodbe domskega inventarja.

Dodatna dejavnost je v Študentskih domovih neke vrste turistična dejavnost, ki pa ni primerljiva s standardom v hotelih. V poletnih mesecih ležišča namenimo za potrebe študentskih praks, srečanj, izmenjav, posameznim gostom ipd. Ugotavljamo, da zaradi turizma študentov ni smiselno začasno izseliti ali preseliti, saj tega ne bi pozitivno sprejeli in se mnogi ne bi vrnili na ŠD.

Naslednje poglavje obravnava kadrovske pogoje, in sicer strukturo zaposlenih po delovnih področjih, nato glede na dokončano stopnjo izobrazbe in vključenost v izobraževanje. Na osnovi izvedene ankete med zaposlenimi ugotovimo strukturo anketiranih glede na delovno dobo in delo, ki ga opravljajo, kakšni so odnosi med zaposlenimi, kakšni materialni, delovni pogoji in socialna varnost. Anketiranci so se opredeljevali glede svojega dela in nalog, kariere, informiranosti, dejavnosti izven dela, pripadnosti. Ocena stanja pokaže, da so odnosi med sodelavci, med posameznimi organizacijskimi enotami dobri, tudi z medsebojnim odnosom s svojimi nadrejenimi. Nekaj jih zaznava mobing na delovnem mestu, nekaj jih ni želelo odgovoriti, zato bi veljalo v prihodnje ugotoviti, kakšne oblike mobinga zaznavajo in morebiti organizirati kakšno izobraževanje za zaposlene v tej zvezi. Zaposleni menijo, da delajo v relativno dobrih pogojih, eden je prepričan, da nima ustrezno opremljenega delovnega mesta. Nekaterim delovno mesto ne zagotavlja socialne varnosti, zato bi morali v bodoče posvetiti temu več pozornosti. Večina meni, da so njihova dela in naloge jasno opredeljena, napotki nadrejenih jasni, njihovi predlogi upoštevani. Zadovoljni so z delom ter s tem, da s svojim delom prispevajo k uspešnosti, ponosni, da delajo v ŠD. Večina se želi dodatno izobraževati in meni, da jih zavod pri tem podpira. Zadovoljni so večinoma z informiranostjo, polovica pa jih meni, da možnosti napredovanja niso za vse enake.

Naslednjo kategorijo obravnave predstavljajo stanovalci, ki so vpeti v delovanje zavoda. Svoje predstavnike ima Študentski svet Študentskih domov v komisiji za kakovost in strokovnem svetu zavoda. Ti vodstvu ŠDUM predlagajo izboljšave, stanovalce pa želijo bolje informirati o bivanju. Izvajajo tudi projekte in aktivnosti z namenom popestriti prosti čas.

Kar se tiče posameznih naselij, je bivalni standard med njimi neprimerljiv, najvišji je v novejših naseljih (Lent, Smetanova, Quadro). Nov Dom 14 (Quadro) je prvi nizkoenergijski študentski dom v Sloveniji. Starejši domi so obnovljeni (razen Doma 7). Zmanjšalo se je število oseb, ki uporabljajo skupni sanitarni sklop in druge skupne prostore (Dom 6). Pri obnovi Doma 5 smo vse sobe spremenili v enoposteljne. Zahteve in potrebe študentov po

boljšem standardu sob in skupnih prostorih so vedno večje, a hkrati želijo čim nižjo ceno. Ob vselitvi študenta v starejši dom sledi prošnja za preselitev v prenovljene, nove dome, z obrazložitvijo, da jim ne ustreza lokacija in nivo opremljenosti. V letu 2013 so ŠDUM od Univerze v Mariboru prevzeli v upravljanje Dom študentov in gostujočih profesorjev (DŠGP), ki je energetske zelo potraten in bi ga bilo nujno čim prej sanirati; glede na to in upoštevanje površino ter nivo v samostojnih bivalnih enotah so višje tudi stanarine.

Študentom dodeljujemo enoposteljne sobe na podlagi posebnega Razpisa za enoposteljne sobe. Razvrstimo jih na listo za preselitve po sistemu, da so najvišje uvrščeni študenti s posebnimi potrebami, sledijo jim študenti od višjih do nižjih letnikov študija. V ŠD je poskrbljeno tudi za mamice in očete z otroki, ki bivajo praviloma v apartmajih, kjer je dvoposteljna soba z lastno kuhinjo in kopalnico. Tja tudi namestimo pare, ki dajo soglasje k skupnemu bivanju. Imamo tudi sobe za gibalno ovirane stanovalce in njihove spremljevalce, za potrebe gluhih in naglušnih, slepih in slabovidnih pa sob nimamo. S pridobljenimi proračunskimi sredstvi, to so subvencije za bivanje študentov, sredstva za ob-študijske dejavnosti, sredstva za investicijsko vzdrževanje in ne-proračunski prihodki od stanarin študentov in drugih sredstev za izvajanje javne službe se pokrivajo stroški delovanja ŠDUM v okviru odhodkov določenega leta. Cene bivanja nismo spreminjali, bodo pa potrebna vlaganja v napeljave naprav, svetil, saj morajo biti objekti pod stalnim nadzorom. Trudimo se poslovati v skladu s prizadevanji UM.

Komisija za ocenjevanje kakovosti je v letu 2013 izdelala Program dela, preverila izvajanje akcijskega načrta ter pripravila osnutek Meril za samoevalvacijo in zunanjo evalvacijo v Študentskih domovih. S postopki notranjega ocenjevanja zavoda spremljamo in zagotavljamo kakovost in inovativnost. Z anketo med stanovalci domov ugotavljamo raven kakovosti naših storitev do uporabnikov po posameznih izvjalcih, nadalje pa nam bodo njene ugotovitve služile pri izdelavi smernic korektivnih ukrepov. Analiza ankete kaže, da je več kot polovica študentov zelo zadovoljna z opremljenostjo študentskih sob, večinoma tudi s skupnimi prostori in prostori za ob-študijske dejavnosti. Delovanje referentov in varnostne službe v ŠD ocenjujejo stanovalci v pretežnem delu kot ustrezno, prav tako so zelo zadovoljni z delom čistilnega servisa, zadovoljni so tudi s tehnično službo, ogrevanjem, zračenjem prostorov in delovanjem interneta. Zaznati pa je, da ne izrabljajo možnosti uporabe infrastrukture ob-študijskih dejavnosti. Večina ima odgovoren odnos do ločevanja odpadkov. V letu 2014 smo pričeli uvajati e-račune. Študentski domovi skozi programe dela preko samoevalvacije spremljajo uresničevanje dolgoročnih, srednjeročnih in kratkoročnih ciljev na vseh področjih svojega delovanja. Analiza realizacije zastavljenih nalog v okviru akcijskega načrta Samoevalvacijskega poročila za 2013/2014 pokaže, da smo s prijavo na razpis za namen energetske prenove Doma 4 uspeli pridobiti evropska nepovratna sredstva. V celoti smo realizirali načrt nabave opreme za posamezna naselja ŠD na osnovi sprejetih prioritet.

Aktivnosti, ki smo jih izvedli za trajnostno in družbeno odgovorno univerzo, so bile: -energetska prenova Doma 4, -še večji poudarek smo dali ločenemu zbiranju odpadkov in zmanjševanju količin nastalih mešanih odpadkov, -vse domove smo opremili s koši za ločevanje odpadkov, -namestili smo mehčalne naprave za sanitarno vodo, -namestili samopostrežni hladilni avtomat s ponudbo svežih solat, -podarili opremo v humanitarne namene, -spodbujali smo neformalno izobraževanje študentov in zaposlenih, -izvedli predavanja za zaposlene, -uspešno sodelovali z javnimi podjetji Snaga in Mariborski vodovod Mestne občine Maribor na področju osveščanja. Uspešno smo izvajali projekt PRE-MISLI za leto 2014 in druge aktivnosti v zvezi z informiranjem in oglaševanjem.

Samoevalvacijo zaključujemo z akcijskim načrtom za študijsko leto 2014/2015. Med najpomembnejše cilje izpostavljamo povečanje nastanitvenih kapacitet in obnovo dotrajanih študentskih domov in opreme. Poseben poudarek gre zagotavljanju potrebne infrastrukture za uspešen študij in prijetno bivanje v domovih. V akcijskem načrtu so zastavljeni kratkoročni cilji: prenova Doma 7 in izdelava projektne in investicijske dokumentacije zanj, uvedba e-računov, prenova spletne strani, tisk brošur, racionalizacije dela, izboljšanje strukture in spodbujanje zaposlenih, zagotavljanje energetske učinkovitosti objektov ŠD in vodenje energetskega knjigovodstva, izboljšave kakovosti bivanja študentov ter izvedbe načrta prioritarnih investicijsko-vzdrževalnih del na objektih ŠD in izvedba načrta nabave opreme. V akcijskem načrtu so zajeti načrti za projekt PRE-MISLI. Poslužujemo se tudi SWOT analize, kjer navedemo posebej 4 vrste analiz; prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti. Ob koncu so navedeni ukrepi za odpravo pomanjkljivosti, to je skrb za dvigovanje bivalnega standarda, obnova objektov, pridobivanje novih namestitev, strokovno izpopolnjevanje zaposlenih in učenje tujih jezikov, posodobitev računalniških programov in uvedba e-poslovanja. Navajamo še konkurenčne prednosti ŠD, to so med drugimi lokacija, varnost, urejenost, moderna opremljenost, nizka cena, več možnosti bivanja, uporabe pralnic, najem parkirnega prostora.

6 Zaključek

Dejstvo je, da so Študentski domovi res: VEČ KOT LE DOM. Ne nudijo doma le sedanjim stanovalcem in bodočim generacijam, temveč predstavljajo dom tudi svojim zaposlenim in okolje, v katerem prispevajo k

trajnostnemu razvoju. Študentski domovi že sedaj sledijo dimenzijam trajnostnega razvoja. Okoljski dimenziji predvsem s porabo energetskih virov, prvim nizkoenergijskim študentskim domom v Sloveniji, z načrtovanjem projektov in izvedbo projektov za sanacijo energetske potratnih domov, okoljevarstveno naravnanimi projekti kot je PRE-MISLI, uvedbo ločenega zbiranja odpadkov in z osveščanjem o tem, z zmanjševanjem količin nastalih mešanih odpadkov. V okviru gospodarske dimenzije z zmanjševanjem stroškov, trženjem, zelenim javnim naročanjem. Socialni vidik zasleduje ŠDUM z izobraževanjem in sodelovanjem s skupnostjo, medgeneracijsko noto za prispevek k izboljšanju zdravja z rekreativno športno aktivnostjo pri vzpostavitvi npr. športnega parka – fitnesa na prostem in prizadevanjem za zdravo prehrano, ter tudi etični ob upoštevanju moralnih vrednot. To so tudi ključne sestavine trajnostnega razvoja za preoblikovanje/razvoj/inoviranje Univerze v Mariboru v TDO organizacijo. Študentski domovi v Mariboru smo in bomo kot njena pridružena članica podvrženi tudi razvoju modela TDO. Glede na neenotno prakso družbene odgovornosti bodo standardi pripomogli k njenemu poenotenju. V prispevku smo si zadali nalogo, da predstavimo Študentske domove Univerze v Mariboru kot družbeno odgovorno organizacijo skozi njeno poročanje o družbeni odgovornosti s Samoevalvacijskim poročilom za leto 2014. Vsakoletno samoevalvacijsko poročilo Študentskim domovom služi za analizo rednih in predvidenih aktivnosti in preverjanju zastavljenih ciljev iz Akcijskega načrta. S poročilom redno vodijo statistike, o katerih tudi poročajo, s tem pa informirajo širšo javnost. Študentski domovi v Mariboru pri izvajanju svoje dejavnosti posvečajo skrb tudi za družbeni in okoljski razvoj. Po posameznih segmentih samoevalvacije podajo oceno stanja in predloge izboljšav. Analiza obravnavanega poročila pokaže, da so posebej družbeno odgovorni do uporabnikov njihovih storitev in do zaposlenih. Odnos organizacije do navedenih ciljnih skupin negujejo in skušajo še izboljševati, tudi na podlagi anketnega obrazca. Ankete se poslužujejo tudi pri stanovalcih. Študentski domovi v Mariboru razvijajo družbeno odgovornost na naslednjih ključnih področjih: v odnosu do zaposlenih, do uporabnikov storitev, do uporabnikov storitev udeleženih pri podajanju predlogov, do celotne skupnosti, na trgu in do okolja. Potrebno je omeniti, da skozi samoevalvacijo kritično prikazujejo realno sliko svoje dejavnosti, pošteno poročajo upoštevaje svoje prednosti in tudi slabosti. Študentski domovi spremljajo in se prilagajajo spremembam v okolju, zahtevam trga in družbi s ciljem ohraniti dobro in ustvarjati še boljše.

Viri

- Brejc, M. (2002), *Ljudje in organizacija v javni upravi*. Visoka upravna šola, Ljubljana.
- Carroll, A.B. (1991), The Pyramid of Corporate Social Responsibility: Toward the Moral Management of Organizational Stakeholders. *Business Horizons*.
- Clark, W.C. (2000), Difference between Public Relations and Corporate Social Responsibility: An analysis. *Public Relations Review*.
- Drevenšek M., (2005), Zbornik referatov 1. del, 6. Konferenca kakovosti - danes, jutri..., *Družbena odgovornost: kaj, zakaj, kako?*, ur. Avberšek A.
- Jenko B. (2008), Pomen korporativne družbene odgovornosti v zavarovalništvu. *Prispevki družbene odgovornosti k dolgoročni uspešnosti vseh udeležencev na trgu: zbornik prispevkov predavateljev*, ur. Hrast A. in Mulej M. CD-ROM, IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, Maribor.
- Golob U. in Podnar K., Golob U., (2003), Notranja dimenzija družbene odgovornosti podjetij, www.delavska-participacija.com, 17.2.2015.
- Gregorič A., Družbena odgovornost podjetja, Združenje nadzornikov Slovenije, Gradiva, www.zdruzenje-ns.si, 17.2.2015.
- GRI, <https://www.globalreporting.org/information/news-and-press-center/Pages/GRI-reporting-Public-sector-progress.aspx>, 18.2.2015
- GRI, <https://www.globalreporting.org/reporting/g4/Pages/Introduction-to-G4-brochure.aspx>, 18.2.2015
- Guthrie J., Parker L., (1990), Corporate Social Disclosure Practice: A comparative Economic Analysis. *Advances in Public Interest Accounting*.
- Hawke L., ()Walking the Talk on Sustainable Development in the Public Sector. *Public Administration Today*.
- Hrast A. (2013): Podjetniški dnevnik Anite Hrast: Strategija razvoja družbene odgovornosti v Sloveniji. Zakaj je še nimamo?, dostopno dne 18.2.2015 na: [http://gazela.dnevnik.si/sl/Novice/4738/Podjetni%C5%A1ki+dnevnik+Anite+Hrast+\(4\)%3A+Strategija+razvoja+dru%C5%BEbene+odgovornosti+v+Sloveniji+Zakaj+je+%C5%A1e+nimamo](http://gazela.dnevnik.si/sl/Novice/4738/Podjetni%C5%A1ki+dnevnik+Anite+Hrast+(4)%3A+Strategija+razvoja+dru%C5%BEbene+odgovornosti+v+Sloveniji+Zakaj+je+%C5%A1e+nimamo), 17.2.2015.
- ISO, www.iso.org/iso/home/standards/iso26000.html, 18.2.2015.
- ISO, http://www.iso.org/iso/catalogue_detail?csnumber=42546, 18.2.2015.
- Krebelj T. (2009), Analiza poročanja o družbeni odgovornosti v letnih poročilih slovenskih podjetij, Magistrsko delo, Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta.
- Merčun T. (2007), Družbeno poročanje v Sloveniji, Magistrsko delo, Ekonomske fakultete Univerze v Mariboru.

Merila za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov (Ur.l.RS, št. 95/2010).

Merila za samoevalvacijo in zunanjo evalvacijo Študentskih domov.

Meško M. (2011), Družbena odgovornost organizacije, Visokošolski učbenik z recenzijo, Zavod za varnostne strategije pri univerzi v Mariboru.

Mulej, M., Hrast A. (2008). Izobilje brez družbene odgovornosti = globalna revščina? *Prispevki družbene odgovornosti k dolgoročni uspešnosti vseh udeležencev na trgu*. Zbornik povzetkov prispevkov predavateljev, ur. Hrast A. in Mulej M. CD-ROM, IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, Maribor.

Pravilnikom o postopku samoevalvacije in evalvacije univerze in njenih članic ter o sestavi in številu članov komisije za ocenjevanje kakovosti univerze

Rebolj D., Lorber L., Glavič P., Kovačič Lukman R., Mulej M., Vovk Korže A., Bavec M., Vuk D., Kante B., Lobnik U., Presker R., Rijavec V., Skočir J. (2012), Trajnostna in družbeno odgovorna Univerza v Mariboru.

SiQ, Družbena odgovornost – poročanje po GRI, dostopno dne 18.2.2015:

http://www.siq.si/ocenjevanje_sistemov_vodenja/storitve/druzbeno_odgovornost_poročanje_po_gri/index.html

Slapničar S. (2004), Razvojnoraziskovalna dejavnost ter inovacije, konkurenčnost in družbena odgovornost podjetij, *Prispevek Poročanje o družbeni odgovornosti*, ur. Prašnikar J., Časnik Finance.

Statut Univerze v Mariboru (UPB10, Ul.RS št., 46/12,28/14)

Tavčar M., (2006), Družbena odgovornost ali etika podjetja. V: 7. znanstveno posvetovanje o organizaciji: Družbena odgovornost in etika v organizacijah, ur. Rozman R. in Kovač J., Brdo pri Kranju, Fakulteta za organizacijske vede Kranj, Univerza v Mariboru, Ekonomska fakulteta, Univerza v Ljubljani in Zveza organizatorjev Slovenije.

Tomažević A. (2011), Družbena odgovornost in odličnost javne uprave, Fakulteta za upravo, Univerza v Ljubljani.

Wikipedia, http://sl.wikipedia.org/wiki/Trajnostni_razvoj, 16.2.2015

Arso, <http://www.arso.gov.si/o%20agenciji/okoljski%20znaki/EMAS/EMAS.html>, 20.2.2015

Europa EU, http://europa.eu/legislation_summaries/environment/sustainable_development/index_sl.htm, 16.2.2015

UM, <http://www.um.si/kakovost/trajnostno-in-druzbeno-odgovorna-univerza/Strani/default.aspx>, 18.2.2015

UM, <http://www.um.si/kakovost/evalvacije/Strani/Samoevalvacije.aspx>, 18.2.2015

UM ŠD, Samoevalvacijsko poročilo za leto 2014.